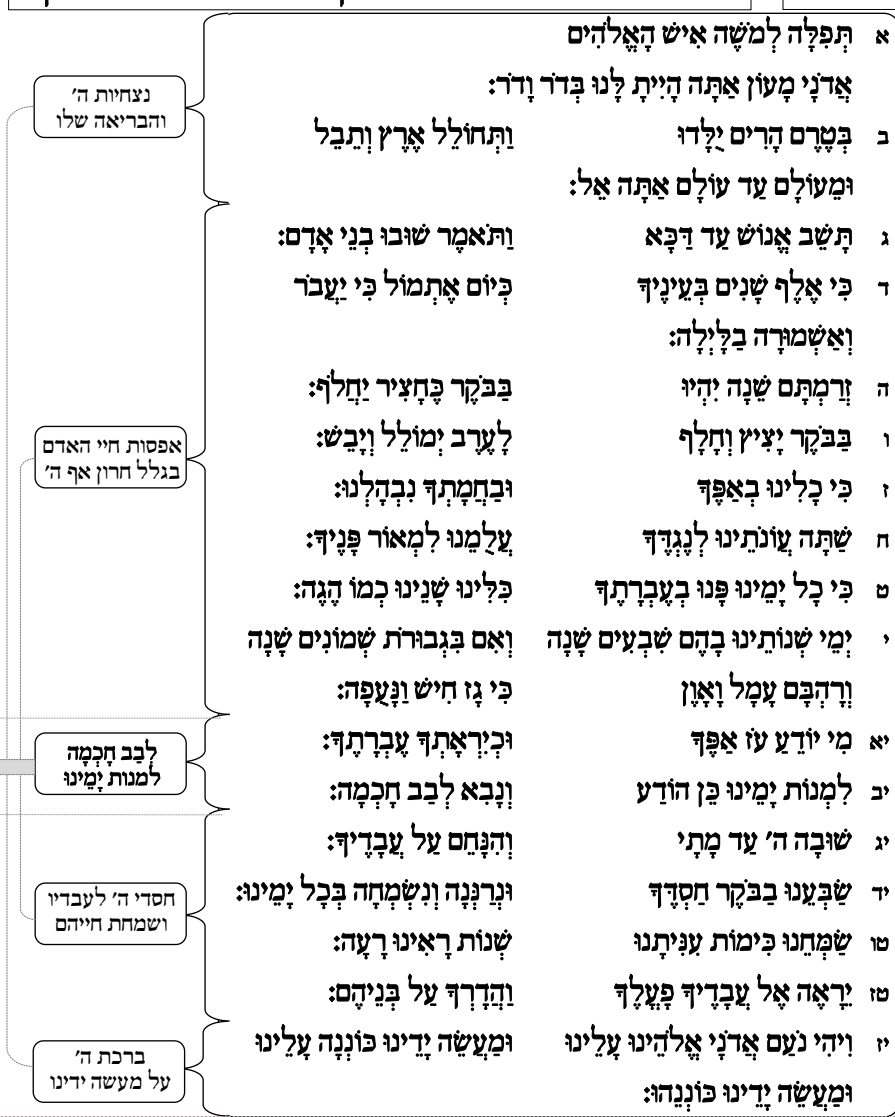
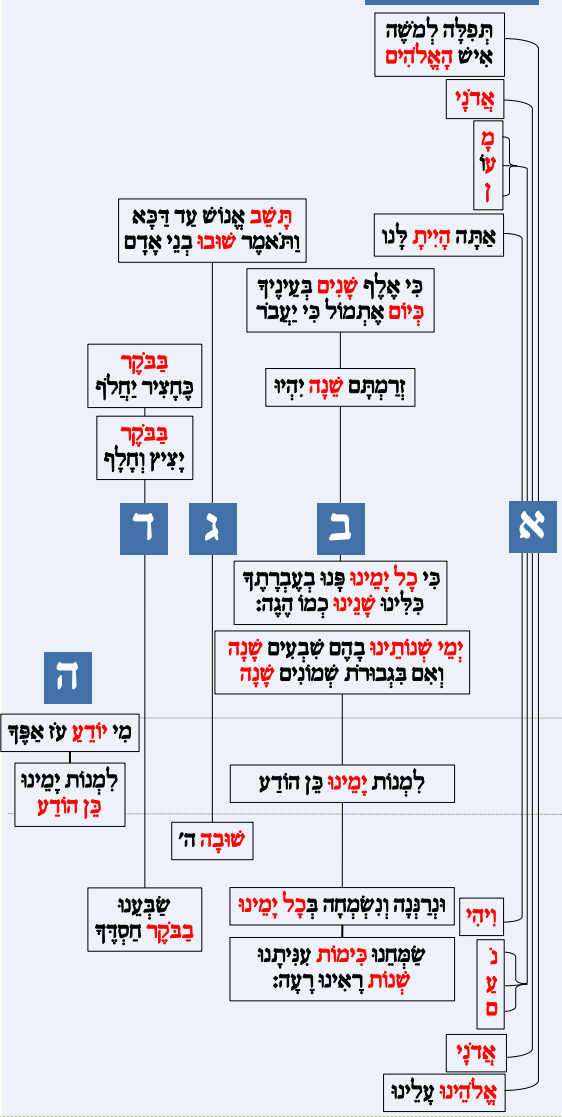

מזמור צ'

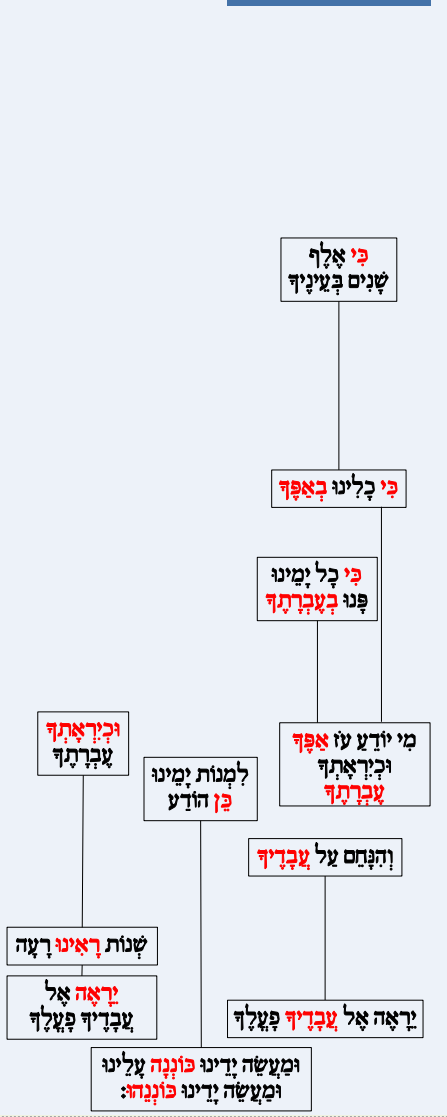
סופיות האדם ונצחיות ה' – שיקום ישראל לאחר החורבן

מבנה כיאסטי

שיר שורים פנימיים

סמיכות המזמור בספר תהלים

- פ"ט, נג: ברוך ה' (מהעולם ועד העולם מ"א, יד) לעולם אמן ואמן: — צ', ב: ומעולם עד עולם אתה אל
- פ"ט, מח: וזכר אגני מה חלד על מה שוא בראת כל בני אדם: — צ', ג: תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם:
- פ"ט, מז: עד מה ה' תשתר לנצח תבער כמו אש ובחמתך נבהלנו — צ', ז: כי כלינו באפך ובחמתך נבהלנו
- פ"ט, טו, מו: ה' באור פניך והלכנו... הקצרת ימי עולמינו — צ', ח: שנה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך:
- פ"ט, ד, כ.א, מ.נ.א: לשבעתי לדוד עבדי... מצאתי דוד עבדי... נארתה ברית עבדך... וזכר אדני חרפת עבדיך — צ', י.ג.טו: והנחם על עבדיך ... יראה אל עבדיך פעלך
- צ', מז: וראה אל עבדך וברוך ה' וברוך ה' וברוך ה' — צ', יז: וראה אל עבדך וברוך ה' וברוך ה' וברוך ה'

קשרים עם ספרים אחרים

- דברים ל"ג, א: וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו: — תהלים צ', א: תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדרך ודד:
- שמות ל"ב, יב: טוב מתרון אפך ונתתם על הרעה לעמך — תהלים צ', י.ג.טו: שובה ה' עד מתי ונתתם על עבדיך...ראינו רעה
- דברים ל"ב, ז: וזכר מות עולם בינו שנות דוד ודוד... — תהלים צ', א: תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדרך ודד ומעולם עד עולם אתה אל... דברים כ"ו, טו: השקיפה ממעון קדשך מן השמים ברך את עמך את ישראל...
- מלכים א' ג, ו.יב: ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך דוד אבי חסד גדול באשר

פ"ט, לא: אם יעזבו כְּנִי תוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטֵי לֹא יִלְכוּ:

צ, טז: יִרְאֶה אֵל עֲבָדֶיךָ פֶּעֱלֶךָ וְהִדְרֶךָ עַל בְּגִינָתָם

פ"ט, כב: אֲשֶׁר יָדִי תִכּוֹן עִמּוֹ אִף יִרְעֵי תִאֲמָצְנֹנ:

צ, יז: וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנֵנָה אֶלְיָנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנֵנָהּ

מלכים א ג, ו: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אֶתְּהָ עֲשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל כִּי אֲשֶׁר הָלַךְ לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְצִדְקָה וּבְיִשְׁרָת לִבְבִּי עִמָּךְ... הִנֵּה עֲשִׂיתָ כִּי דָבַרְתָּ הַנְּהַתְתִּי לְךָ לִב חָכָם וְנָבוֹן אֲשֶׁר כְּמוֹךָ לֹא הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִקָּוּ כְּמוֹךָ:

תהלים צ, יב: לְמִנּוֹת יְמִינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבְבִּי חֶכְמָה:

ישעיהו מ, ו-ח: קוֹל אָמַר קְרָא וְאָמַר מַה אֶקְרָא כִּל הַבִּשָּׁר חֲצִיר וְכֹל חֶסֶדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ חֲצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ ה' נִשְׁבָּה בּוֹ אֲכֹן חֲצִיר הָעֵס: יָבֵשׁ חֲצִיר נָבֵל צִיץ וְדָבַר אֲלֵהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם:

תהלים צ, ה-ו: וְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ כַּפְּקָר כַּחֲצִיר יִחְלֹף: כַּפְּקָר יִצְיִץ וְחֲלֹף לְעָרֵב יְמוּלֵל וְיָבֵשׁ:

ירמיהו ט"ז, א: וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי אִם יַעֲמֵד מִשְׁחָה וְשִׁמְוֹאֵל לְפָנַי אִינִי נִפְשִׁי אֵל הָעָם הַזֶּה

תהלים צ, א: תִּפְלָה לְמִשְׁחָה אִישׁ

משלי ח, כה-כו: בְּתַרְסִם הָרִים הִטְבְּעוּ לְפָנַי גְּבֻעוֹת חוֹלְלָתִי: עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוֹצוֹת וְרֵאשׁ עִפְרוֹת תִּבְל:

תהלים צ, ב: בְּתַרְסִם הָרִים יִלְדוּ וְהִתְחוּלֵל אֶרֶץ וְתִבְל וּמַעֲלֹם עַד עוֹלָם אֶתְהָ אֵל:

ספר שלישי

פ"ט צ' צ"א צ"ב צ"ג צ"ד

ספר רביעי

צ"ה
צ"ו צ"ח
צ"ז צ"ט
ק'

ספר חמישי

ק"א ק"ב ק"ג ק"ד ק"ה ק"ו ק"ז

"וזהו בספר חכם גדול וחסיד וזה המזמור היה עליו קשה ולא היה קורא אותו ולא היה יכול לשמוע בעבור כי זה המשורר ידבר כנגד השם הנכבד קשות" (ראב"ע ורד"ק תהלים פ"ט, ב)

כת"י קויפמן בשבת היו אומרים 'מזמור שיר ליום השבת' - משנה תמיד ז', ד: "בשבת היו אומרים 'מזמור שיר ליום השבת' - מזמור שיר לעתיד לבא ליום שכולו שבת מנוחה לחיי העולמים"

מדברי חז"ל: מדרש תהלים (מזמור צ'): "אחד עשר מזמורים אמר משה כנגד אחד עשר שבטים, [ואלו הן]: 'תפלה למשה איש הא-להים'... אמר ר' יהושע בן לוי: עד כאן שמעתי, מכאן ואילך את חושב לעצמך" [ילקו"ש 'וזאת הברכה': "...מכאן ואילך שב ופשר לעצמך"]; ראו רש"י, רד"ק, ועוד.